

Kit de supervivència al desert

JORDI BLAY/ARXIU

El 2007, CDC llançà un producte polític que ha tingut molt a veure amb l'èxit de CiU, la Casa Gran del Catalanisme, si bé UDC se'n desentengué.

Desenes de botifarrades populars de diumenge en pobles molt allunyats del carrer de Còrsega de Barcelona, combinades amb l'efecte aglutinador d'un nou producte polític que garantia ampliar el radar de captació de vot nacionalista més enllà de l'herència pujoliana, la Casa Gran del Catalanisme, i també una pau interna, com a mínim oficial, entre els dos partits que integren la federació, han servit de brúixola i paravent a "l'exèrcit de resistència" d'Artur Mas durant set anys. Aquesta és l'anàlisi que fan els mateixos comandants del vaixell, és a dir, el "pinyol" de CDC i d'Artur Mas.

Han fet la coneguda travessia del desert amb molt poc pa al sarró –l'ajuntament de Sant Cugat i la diputació de Tarragona com a places emblemàtiques– i, a la recta final, una onada de

Quan, el 2003, Pasqual Maragall era investit president de la Generalitat, CiU iniciava un camí que es dibuixava dur a l'oposició. El 2006 la condemna es repetia, i alguns experts vaticinaven la fi de la federació nacionalista. Però ha sobreviscut a la travessia del desert amb una estratègia de resistència ben travada.

sorra provinent del Palau de la Música i la fundació de CDC.

La història començava el 16 de novembre de 2003. Per primera vegada, les urnes donaven més vots a la llista del PSC que no pas a la de CiU, però la llei electoral atorgava a la candidatura

d'Artur Mas més escons que no pas a la del seu rival, Pasqual Maragall. Per la seva banda, l'ERC de Carod-Rovira assolí una fita històrica amb vint-i-tres diputats i es convertia en el partit que tenia la clau per a la governabilitat del país. Les reunions i els pactes es van

precipitar, i sense que CiU no tingués ni temps de pair els resultats, PSC, ERC i ICV tancaven els acords del Tinell i anunciaven la formació d'un govern catalanista i d'esquerres. A Artur Mas, el delfí de Jordi Pujol, se li encomanava sobtadament la responsabilitat de fer front a una etapa que la federació nacionalista mai no havia viscut. Al contrari, CiU havia regnat còmodament sense que el PSC tingués possibilitats d'arrabassar-li la Generalitat en cap dels comicis anteriors. Aleshores, part de l'opinió publicada, i també alguns líders del nou govern, asseguraven que, sense Pujol i sense poder, CiU tenia els dies comptats. Però ha sobreviscut.

Noves cares, més aparell. A parer de l'encara secretari de Comunicació i Estratègia, David Madí, diversos factors expliquen la resistència. En primer lloc, que CiU va ser capaç de fer el relleu generacional quan tocava, situant al capdavant del partit persones d'entre trenta i quaranta anys al voltant d'Artur Mas: "van anar ocupant càrrecs de màxima responsabilitat al partit, alguns amb experiència de govern i d'altres de l'àmbit territorial, però que significaven clarament el relleu del catalanisme inicial de Pujol". En segon lloc, Madí es refereix a un partit amb una estructura "més fèrria i disciplinada", amb "molt més gruix que quan era partit de govern, quan l'estructura estava més fagocitada".

Les bases territorials, ara sense poder perquè o bé s'havien perdut alcaldies o bé s'havien reproduït pactes tripartits als consistoris que n'havien expulsat CiU, també van resistir, "confiant en el lideratge de Mas, que abans o després havia de permetre la recuperació".

A parer de David Madí, la renovació ideològica que ha experimentat CiU –val a dir que molt més CDC que no pas UDC– ha estat una de les eines fonamentals de supervivència de la federació nacionalista: "Som els qui abans entenem que la centralitat del catalanisme és més sobiranisme, i fem una adaptació molt lligada a aquesta nova mentalitat. Tot plegat dona lloc a un cos ideològic nou que entronca molt bé amb el present, sense perdre de vista la cultura de govern. Fem la refundació del catalanisme i després la Casa Gran

MIQUEL FERRERES/EL PERIÒDICO

El dibuixant Miquel Ferreres ha submergit CiU en un llarguíssim viatge de set anys per un desert. A la imatge, Artur Mas veia proper l'oasi i anunciava ja que volia el "govern dels millors".

del Catalanisme", argumenta Madí, que remarca que la nova CiU ha entès que "la vella idea d'un partit, una idea, un dogma, ja no forma part de la nova política".

Ara bé, per a qui ha estat el director de campanya el 2003 i el 2006, l'ingredient principal de l'èxit final de la travessia del desert és el mateix Artur Mas, "capaç de cohesionar les diferents sensibilitats de CiU i d'imposar la doctrina de feina, feina i més feina".

El món local resistia. La nit del 28-N, el secretari general adjunt de CDC, Felip Puig, es mirava astorat el mapa de Catalunya de TV3, completament blau. CiU havia guanyat a totes i cadascuna de les comarques, inclòs el Baix Llobregat. Però el dia abans, i set anys abans, la realitat era prou diferent. CiU estava desarmada també a nivell de càrrecs institucionals municipals, amb escasses alcaldies significatives i una sola diputació. Això sí, molts regidors i alcaldes de municipis petits no estaven disposats a abandonar el vaixell després del 2003, perquè "tots sabíem que al final del túnel, un dia o altre, hi hauria llum". Qui així s'expressa és el president de CDC a les terres de Lleida, Ramon Farré.

Les agrupacions locals han tingut un paper molt actiu en l'organització de conferències i actes populars per mantenir viva la militància durant tot aquest temps, "amb un rol molt important en

aquests actes dels alcaldes i regidors, que ens han permès seguir fent-nos visibles com a partit malgrat tenir molta menys presència institucional". A parer de Farré, els resultats d'aquesta estratègia local han estat òptims, perquè "no només el transfugisme ha estat mínim", sinó que s'ha fet palès que "CiU era una opció imprescindible per fer avançar nacionalment el país, una constatació que va fer que els militants hi aboquessin molts esforços tot i ser a l'oposició durant set anys".

L'exèrcit de joves fa una treva.

Tradicionalment, la Joventut Nacionalista de Catalunya (JNC), l'organització política vinculada a CDC, havia actuat més com a lobby de pressió sobiranista que no pas com a exèrcit aliat de Convergència. Però el 2003, quan se signen els acords del Tinell i CiU és condemnada a l'oposició, la JNC planteja un canvi d'estratègia.

L'actual president de la JNC, el diputat Gerard Figueras, reconeix que "quan deixes de ser opció de govern perds atractiu sobretot entre la gent jove, més encara quan veniem d'un govern de Pujol aliat amb el PP a Madrid", però malgrat tot, la JNC va apostar per "fer costat al partit i renunciar parcialment a ser sempre incòmode per a CDC, passant a ser una part més de l'engranatge que ha fet possible sobreviure set anys a l'oposició i assolir ara la presidència de la Generalitat".

Pasqual Maragall es convertia en president de la Generalitat superant Mas en vots però no en escons. Era el 2003, i una aliança amb ERC i ICV deixava CiU a l'oposició després de vint-i-tres anys. Des d'aleshores, el contacte amb la militància i el treball de territori han estat claus per no ensorrar-se.

El canvi d'estratègia, però, no va foragitar joves militants, sinó que encara en va atreure més. Avui té presència a totes les comarques catalanes i la seva militància ha crescut prop d'un cinquanta per cent. Figueras també considera clau en la supervivència de CiU el viratge sobiranista de CDC en aquests set anys, al seu entendre, "assumint pràcticament al cent per cent el discurs sobiranista –fins i tot el nombre de diputats oberta-

ment independentistes sembla haver-se disparat, i segons el recompte fet per EL TEMPS, ja en són 43– i pel dret a decidir de la JNC, així com el discurs social", motiu pel qual "també ens ha estat més fàcil fer costat a Artur Mas i CDC". Superada la travessia del desert i quan la JNC s'ha apropiat molt més a CDC, l'aposta de l'organització juvenil passarà per "iniciar en la necessitat de la regeneració democràtica al país i

Per a CiU, la capacitat de lideratge i cohesió interna de Mas explica l'èxit

d'augmentar la presència institucional dels joves de la JNC sobretot en l'àmbit municipal, a més d'incidir més en les polítiques de govern d'Artur Mas".

El desert imaginari. Si el programa d'humor polític de TV3 Polònia ha retratat amb precisió suïssa les picabaralles internes de tots els partits i les aventures i desventures del tripartit, durant set anys, les vinyetes del dibuixant Miquel Ferreres al diari EL PERIÒDICO han retransmès el dia a dia de CiU en la seva "travessia del desert". "He anat sempre al límit, però sense ser cru-el, fer-los opinar sobre la seva situació i les seves ganes de tornar allà on ells creuen que els correspon. La mateixa Marta Ferrusola va dir que els ocupes –el tripartit– els havien pres el pis! Ja us podeu imaginar que tot plegat donava molt de joc", explica Miquel Ferreres. El dibuixant assegura que mai no ha rebut pressions pels seus dibuixos, ben al contrari, "han demostrat *fair play* i, com a polítics que són, tenir la pell més dura del normal per sobreviure. I fins i tot un d'ells em va agrair que l'afegís a la colla de naufragats del desert".

Ferreres, a més, considera que aparèixer en aquesta sèrie ha donat un plus de notorietat a CiU mentre era a l'oposició, perquè "reforça la seva imatge". Sempre donant un toc d'acidesa perquè "jo noestic aquí per fer dibuixos de mel i mató, però tampoc per treure bilis i mostrar animadversió cap a ningú", sentença.

Això sí, Ferreres creu que sovint s'ha ridiculitzat excessivament el tripartit amb episodis com "la corona d'espines o les converses amb ETA, que al meu entendre no tenen tanta importància i no em semblen malament, però que alguns van utilitzar per a restar legitimitat a un govern emergit de les urnes".

Gemma Aguilera